

Aandachtspunten m.b.t. de Gezondheidsnota 2026-2030

Hieronder volgen een elftal aandachtspunten als reactie op de Gezondheidsnota 2026-2030, ter bespreking met de betreffende beleidssambtenaar.

We ondersteunen het doel van de nota: Gezondheid bevorderen voor alle inwoners van Bodegraven-Reeuwijk én Gezondheidsachterstanden verkleinen, evenals de andere leidende principes.

1. Hoe realiseer je 'Ongelijk investeren voor gelijke kansen'?

De ASD staat achter dit principe, maar vraagt zich af hoe de gemeente dit wil gaan doen. De strategie en een uitwerking ontbreekt. Ga je alleen activiteiten opzetten voor mensen die een gezondheidsachterstand hebben of gaan je algemene activiteiten opzetten zodat ook de mensen met gezondheidsachterstanden daarvan profiteren?

Aandachtspunt: Werk een strategie uit waardoor alle inwoners op maat worden bereikt.

2. Organiseer bewonersparticipatie.

In de huidige nota komt de stem van de inwoners niet of nauwelijks naar voren. De ASD is er van overtuigd dat bewonersparticipatie een succesfactor is bij het bereiken van je doelen, omdat zij zich probleemeigenaar gaan voelen. Dit kan wijk- of dorpsgericht of per doelgroep. Zo kunnen bijv. de Huizen van Alles, basisscholen of de Hortus Populus hierbij een rol spelen.

Aandachtspunt: betrek inwoners bij de vervolgstappen om gedragen aanpak te krijgen.

Stel samen de doelen op, werk samen in de uitwerking en evalueer samen of de doelen bereikt zijn. Dit kan bijvoorbeeld met een klankbordgroep van inwoners.

Zeker bij jongeren is dit essentieel. Je kunt leerlingen en oudercommissies mee laten denken en doen bij projecten over gezond eten, schermtijd, niet-roken en/ of voldoende slaap.

3. Zorg voor Gezondheidsambassadeurs.

Geef bepaalde inwoners een specifieke rol op het gebied van gezondheid.

Laat een bekend iemand in het dorp of de wijk 'reclame' maken voor gezondheid of een onderdeel daarvan. In de gemeente Krimpenerwaard zijn hier goede ervaringen mee. Het kan iemand zijn bij de sportvereniging, het wijkteam, de voedselbank of een frequente bezoeker van een Huis van alles of een zwembad. Maar ook een groentenboer.

Aandachtspunt: Stel in elk dorp of wijk een gezondheidsambassadeur aan en ondersteun deze vanuit de gemeente.

4. Zorg voor Rolmodellen.

In de nota wordt veel gesproken over de noodzaak van voorlichting. De ASD denkt dat traditionele voorlichting met websites en flyers niet werkt. Om de groep inwoners te bereiken die een achterstand in gezondheid heeft is alternatieve voorlichting nodig. Denk hierbij aan de inzet van rolmodellen uit de groep zelf die het goede voorbeeld geven en de voordelen kunnen laten zien. Zoek hiervoor mensen uit verschillende culturele-etnische groepen of levensbeschouwingen, bijv. een huisarts met een migratie-achtergrond, een begeleider van kids & koffie (SAM / Bousa) of iemand bij een jongerencentrum. Dit kan worden ingezet bij vaccinatie of leefstijl.

Aandachtspunt: Maak een poule van rolmodellen en ondersteun deze vanuit de gemeente.

5. Verbindt leeftijdscategorieën.

Een belangrijk punt in een gezondheidsnota moet zijn, het verbinden van mensen in alle leeftijdscategorieën (intergenerationeel). Hoe zorgen we ervoor dat de gemeenschap meer om elkaar gaat geven en dat men weet waar hulp of ondersteuning te vinden is. Dit kan ook de eenzaamheid verkleinen. In Gouda werken volgens ons alle groeperingen samen. Zie

<https://www.sportpuntgouda.nl/gouds-leefstijlakkkoord>

Aandachtspunt: Besteed niet alleen apart aandacht aan jongeren, volwassenen of ouderen, maar zorg ook voor zinvolle ontmoetingen tussen generaties. Bijvoorbeeld oud en jong voor het aanleggen en bijhouden van een moestuin (1) of bij sportactiviteiten (2).

Ga op zoek naar lokale good practices van intergenerationaliteit en versterk deze initiatieven. Leer van andere gemeenten.

6. Combineer Wonen en zorg.

De ouder wordende generatie heeft steeds meer zorg thuis nodig. Om langer thuis te kunnen blijven wonen zijn naast mantelzorgers ook veel zorgaanbieders nodig die thuis komen. Het bouwen van levensloopbestendige woningen of woonzorgappartementen werkt preventief (valpreventie, minder Wmo-voorzieningen of minder eenzaamheid). Er zijn goede voorbeelden in onze gemeenten waarin oudere bewoners ook onderling kunnen omzien naar elkaar dan wel gezamenlijk zorg inkopen, zoals het Ouden Huis (Bodegraven) en het Thuishuis (Reeuwijk-Dorp).

Aandachtspunt: zorg dat dergelijke woonzorgprojecten gerealiseerd kunnen worden, al dan niet samen met woningcorporaties en/ of inwonersinitiatieven (particulier opdrachtgeverschap).

7. Garandeer een integrale aanpak.

Naar de inwoners toe zullen verschillende professionals samen moeten optrekken i.p.v. allemaal apart een keer. Zowel bij losse projecten als bij individuele contacten. De problemen bij inwoners zijn immers vaak meervoudig van aard. Dit geeft snellere en betere oplossingen.

Aandachtspunt: Bedenk hoe je bij losse projecten of individuele contacten de brede benadering niet vergeet. Ga bijvoorbeeld projecten integraal opstarten of ga met iemand van BORIS, S&W en/of SAMWelzijn samen op huisbezoek, maak dan ook samen een plan.

8. Zorg voor een ketenaanpak.

Gezondheid vergt samenwerking van allerlei partners, zoals de GGD, basisscholen, CJG, huisartsen, SAMWelzijn, S&W, BORIS, FERMWerk, Vluchtelingenwerk, VOTA, etc.

Hoe gaan deze partners samenwerken met hetzelfde doel voor ogen? Hoe kunnen we elkaar vinden op het gebied van gezondheid? Hoe komt een gewenste ketenaanpak tot stand?

Aansluiting kan worden gezocht bij het kwartaaloverleg van het CJG en SamenGezondBodegraven.

Aandachtspunt: Bespreek met de partners een effectieve voorlichtingsstrategie en de manier waarop deze gaan samenwerken (signalen oppakken, doorverwijzen, warme overdracht of samen op pad).

9. Zorg voor buiten bewegen in (zomer)vakanties voor jongeren.

In (zomer) vakantietijd zijn veel voetbalvelden, speelvelden of schoolpleinen gesloten. Vooral jongeren die niet op vakantie gaan vervelen zich en zouden graag op deze terreinen willen voetballen of iets anders.

Uiteraard moet dit zonder overlast of schade georganiseerd worden. Dit kan goed door de jeugd zelf verantwoordelijk te maken.

Aandachtspunt: zorg dat de jeugd in (zomer)vakanties buiten kan bewegen.

10. Formuleer meerjarige prioriteiten.

Stel meerjarige prioriteiten en geef niet alleen actuele thema's aandacht. Geld kun je maar 1 keer uitgeven, dus stel de juiste prioriteit aan de hand van de beschikbare data.

Zo tonen de cijfers aan dat de dubbele vergrijzing toe gaat nemen, dit is één van de topics de komende jaren. In de nota onder Gezond ouder worden (hoofdstuk5) is de uitwerking vooral gericht op de ouderen zelf, maar de toekomstige groep ouderen, de groep 40-45 jarigen, zal ook gemotiveerd moeten gaan worden om gezond te gaan leven.

Aandachtspunt: Denk ook na over preventie voor de toekomstige generatie ouderen, door hen voor te bereiden op de volgende levensfase. Hoe kunnen zij langer gezond leven en langer thuis wonen.

11. Realiseer meerjarige monitoring.

Er zijn nu cijfers beschikbaar over de huidige situatie, maar de meerjarige doelen zijn zonder cijfers geformuleerd, vaak in meer / minder. De ASD vindt dat je voor bepaalde projecten naast kwalitatieve doelen (evaluaties) ook kwantitatieve, harde doelen moet formuleren. Bijv. een % op het gebied van vaccinatie. Zorg dat je de vorderingen dan ook meerjarig bijhoudt, ook bij meer / minder-doelen.

Aandachtspunt: Bedenk vooraf hoe je de voortgang op het gebied van gezondheid wilt monitoren. Formuleer voor een aantal activiteiten harde doelen en zorg dat dergelijke doelen worden geformuleerd. Zorg dat er een systeem is om dit bij te houden en een daarvoor verantwoordelijk(e) persoon of organisatie.